
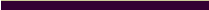

MIGeneRÁCÓ KONFERENCIA

Balatonszárszó, 2013. augusztus 8-11.

A szellemi tőke vándorlása és cirkulációja

Illés Sándor
ELTE TTK Társadalom- és Gazdaságföldrajzi tanszék,
Budapest

Csodaszerkeresés

- Általánosabban:
- A migráció lehet megoldás az európai népeségi problémákra?
- Válasz: részben lehet.
- Mely demográfiai problémákra?
  - Népeségfogyás, elöregedés...
- Milyen típusú migráció?
  - Letelepéssel, huzamos vagy rövid távú tartózkodással járó...
- Paradigmatikus változás a migráció felfogásában: **CIRKULÁCIÓ**

Figure I

The concept of international circular migration

1 immigration means: migration, return migration, repeat (serial) migration.

Migration

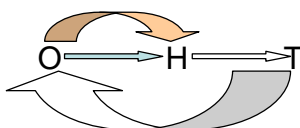
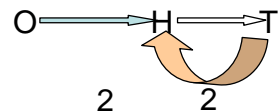
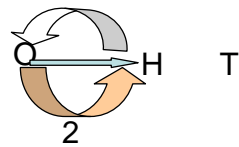
Return migration

Repeat (serial) migrations

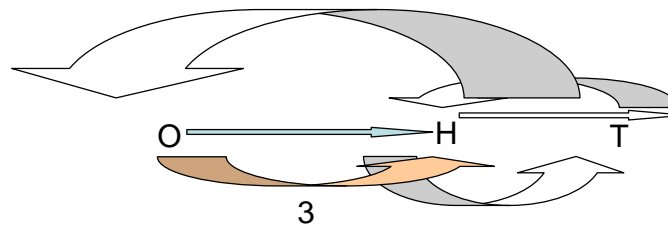
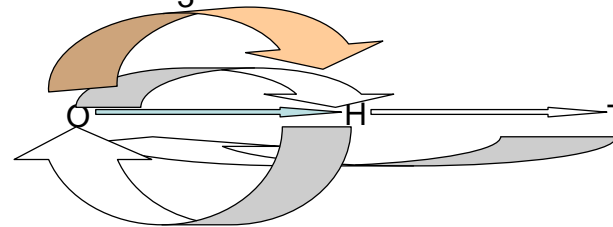

Circulation (2 immigration → 4 cases)

3 immigration → 16 cases

For instance: 3

... +14 cases

Circulation:

2 immigration → 4 potential cases

3 immigration → 16 potential cases

4 immigration → 64 potential cases

n (n=1,2,3,...) immigration

In general sense: $2^{2^{(n-1)}}$

H: Hungary; O=Origin country; T: Third country

■ **Magasan képzettek migrációja**

- Vándorlás (huzamos) – agyelszívás, agyak nyérése – vesztes-nyertes játszma (áttelepülés, hazautalások)
- Visszavándorlás (huzamos) – agyvisszaszívás, agyak vesztese – nyertes-vesztes játszma (hazatelepülés, ki kompenzáljon kit?)
- Cirkuláció (huzamos, szezonális, rövid távú, ingázó) – agyak cirkulációja – nyertes-nyertes játszma (többes jelenségek a transznacionális térben, az otthon fogalmának relativizálódása, gyakori diaszpóra-lét).
- A cirkuláció-barát politika elvei?

Ideiglenes (szezónális) munkaerő-áramlás

- Nem jellemző minden ágazatra (mezőgazdasági idénymunkák, építőipar, tömegturizmus helyszínein)
- A múlt hibáinak kiküszöbölése
- 1. Hazatérés ösztönzése (nyugdíjak és egyéb ellátások hordozhatósága, elkülönített kötelező bankszámlán adók járulékok egy része és/vagy saját megtakarítások..., csak végső esetben idegenrendészeti eszközök)
- 2. A fogadó országba visszatérés biztosítása, sőt garantálása

Table 1 Numbers of international immigrants and international circular immigrants by gender in Hungary from 2006 to 2008

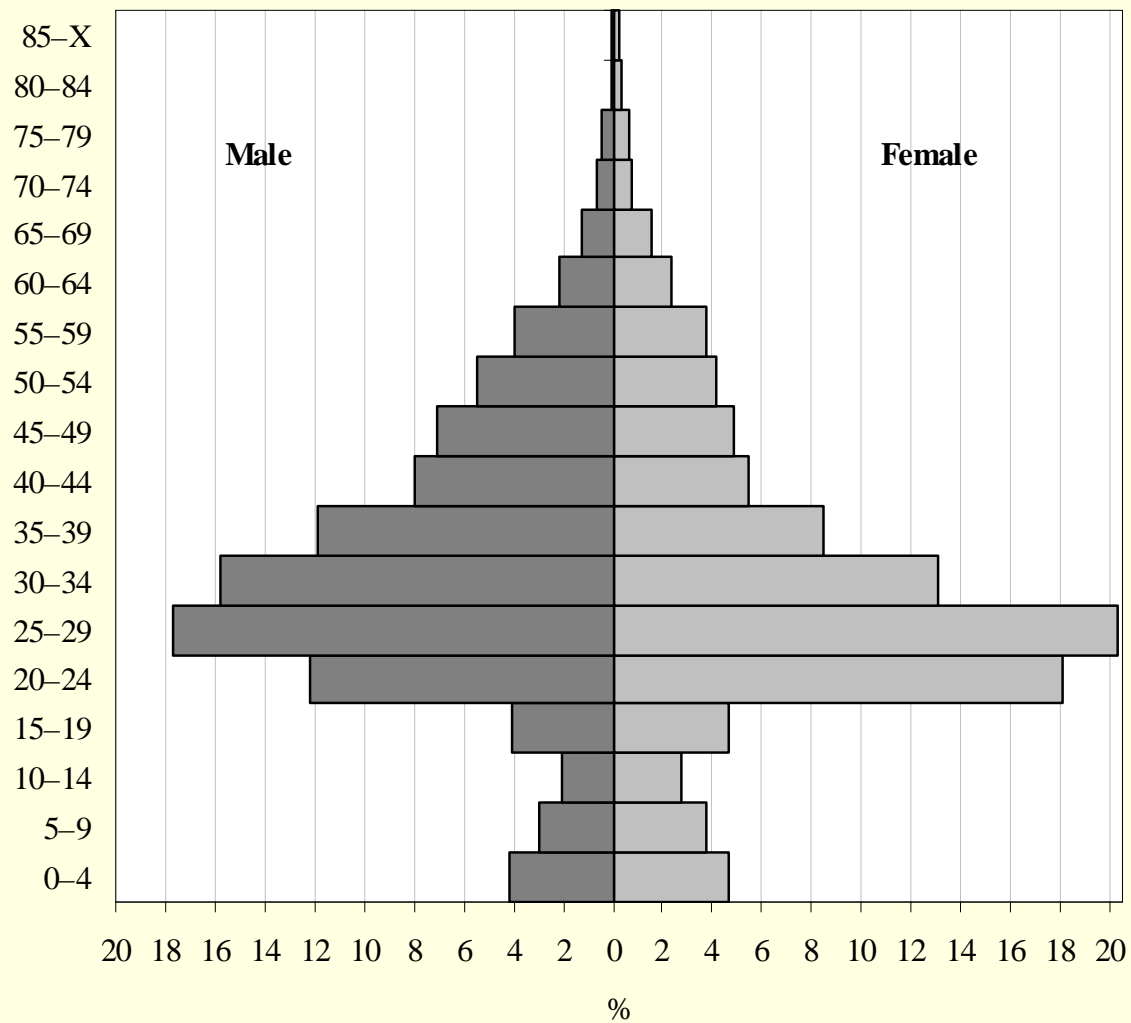
Year	All immigrant	Circular immigrant	Share of circular
	Male		
2006	10 684	1 820	17.0
2007	12 753	1 904	14.9
2008	20 972	2 321	11.1
Total	44 409	6 045	13.6
	Female		
2006	8683	1536	17.7
2007	9854	1560	15.8
2008	14575	1766	12.1
Total	33112	4862	14.7
	Together		
2006	19 367	3 356	17.3
2007	22 607	3 464	15.3
2008	35 547	4 087	11.5
Total	77 521	10 907	14.1

Table 2 International immigrants and international circular immigrants by gender in Hungary from 2006 to 2008, (%)

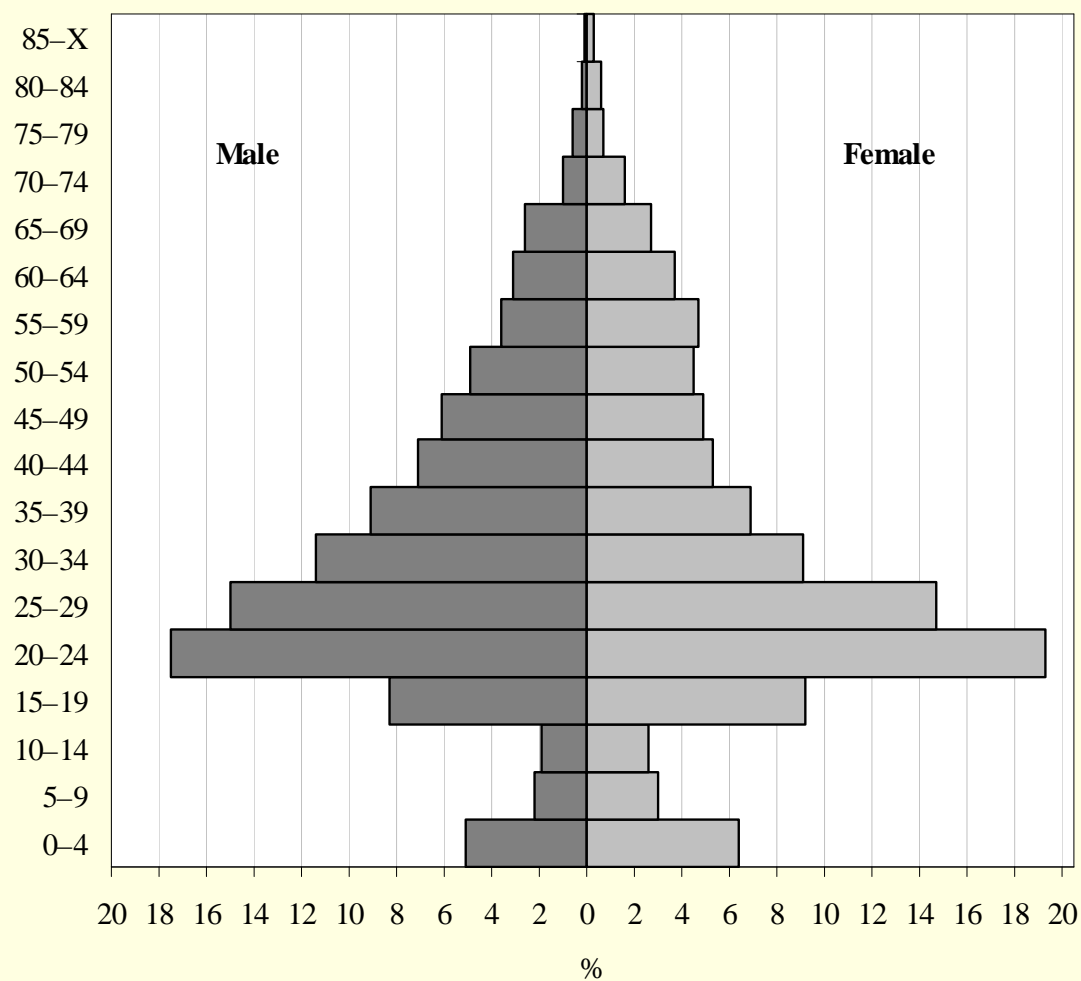
Year	All immigrant			Circular immigrant		
	<i>Male</i>	<i>Female</i>	<i>Together</i>	<i>Male</i>	<i>Female</i>	<i>Together</i>
2006	55.2	44.8	100.0	54.2	45.8	100.0
2007	56.4	43.6	100.0	55.0	45.0	100.0
2008	59.0	41.0	100.0	56.8	43.2	100.0
Total	57.3	42.7	100.0	55.4	44.6	100.0

Figure II Age pyramid of circular migrants in Hungary between 2006 and 2008, (%)

Figure III Age pyramid of non-circular migrants in Hungary between 2006 and 2008, (%)

Table 4 Average age of international non-circular (1) and circular (2–X) immigrants by parity of entering in Hungary from 2006 to 2008

Year	Numbers of entering					Total
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>Together (2–X)</i>	
	Male					
2006	31.4	33.6	30.1	38.4	33.3	31.7
2007	32.2	29.4	32.5	34.4	31.4	32.0
2008	33.0	34.2	35.7	34.9	34.3	33.2
2006–2008	32.4	33.1	32.7	34.6	33.1	32.5
	Female					
2006	30.5	31.0	28.7	29.5	30.9	30.5
2007	32.6	28.7	29.6	27.6	29.1	32.0
2008	32.3	33.7	31.2	29.2	33.5	32.4
2006–2008	31.9	31.8	29.8	28.0	31.2	31.8
	Together					
2006	31.0	32.4	29.5	33.7	32.2	31.2
2007	32.4	29.0	31.3	31.7	30.3	32.0
2008	32.7	34.0	33.8	32.3	33.9	32.9
2006–2008	32.2	32.5	31.4	31.9	32.3	32.2

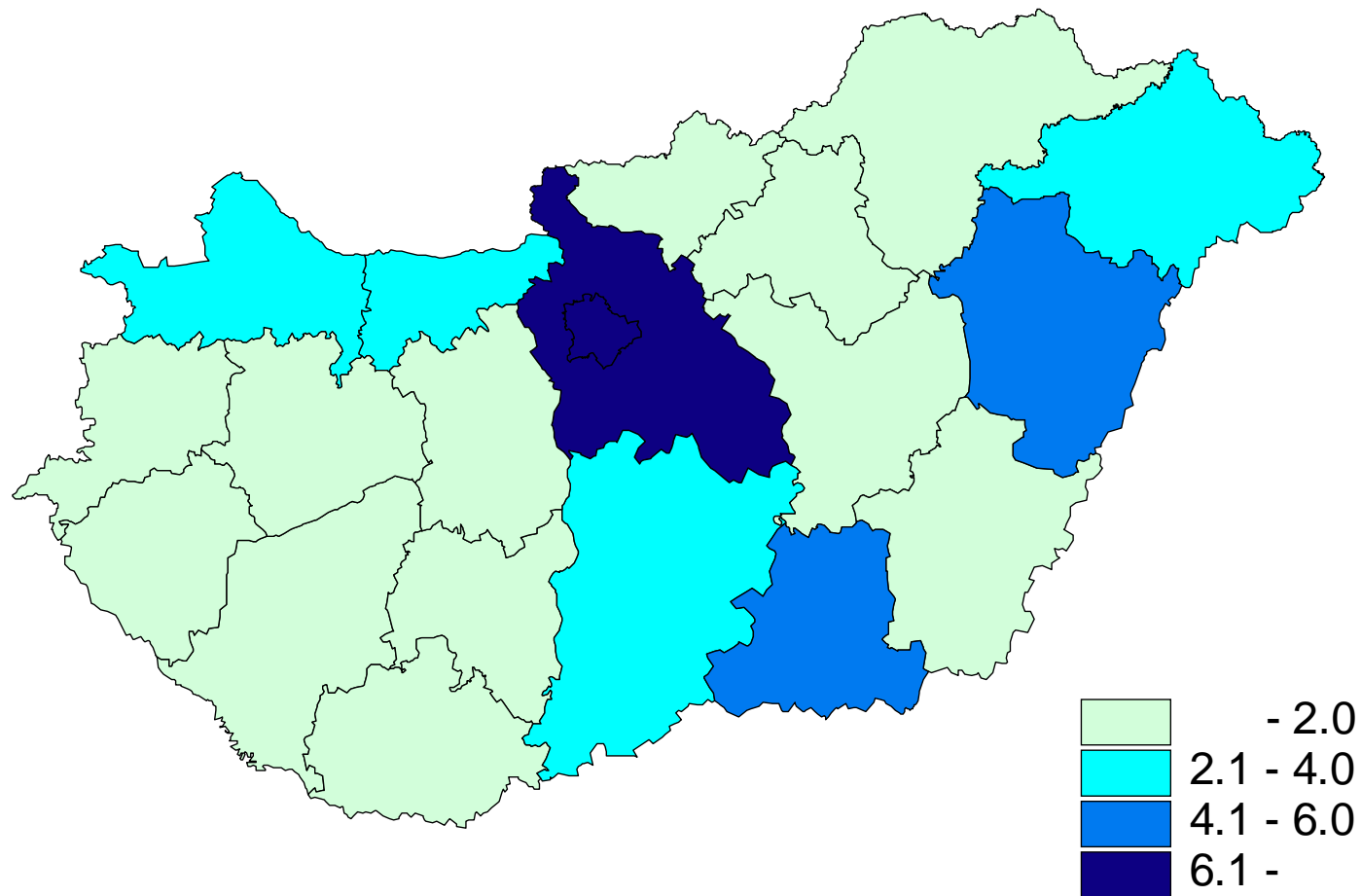
Table 6 Distribution of country of citizenship of international non-circular (1) and circular (2–X) immigrants by parity of entering in Hungary between 2006 and 2008, (%)

Citizenship	Numbers of entering					<i>Total</i>
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>Together (2–X)</i>	
Romania	27.0	56.0	34.4	27.6	50.6	30.4
Serbia and Montenegro	13.3	5.7	8.1	20.5	6.5	12.4
Ukraine	11.8	11.3	21.1	26.9	13.8	12.1
Germany	7.3	2.5	1.7	0.7	2.3	6.6
China	6.5	5.0	8.4	4.1	5.7	6.4
Slovakia	4.1	1.6	1.8	0.0	1.6	3.7
USA	2.7	1.4	2.0	1.9	1.5	2.6
Austria	2.2	1.1	0.3	0.4	0.9	2.0
Turkey	1.7	0.5	1.0	0.4	0.6	1.5
Israel	1.4	1.0	1.2	1.5	1.1	1.3
Japan	1.4	0.6	0.6	0.0	0.6	1.3
Russia	1.1	1.8	2.4	1.5	1.9	1.2
Italy	0.9	0.5	0.1	0.0	0.4	0.8
United Kingdom	0.8	0.4	0.3	0.4	0.4	0.8
Croatia	0.6	0.1	0.1	0.0	0.1	0.5
France	0.5	0.2	0.0	0.0	0.1	0.5
The Netherlands	0.5	0.1	0.0	0.0	0.1	0.4
Switzerland	0.4	0.2	0.1	0.7	0.2	0.3
Sweden	0.3	0.1	0.0	0.0	0.1	0.2

Table 7 Distribution of country of citizenship of international non-circular (1) and circular (2–X) immigrants by parity of entering in Hungary between 2006 and 2008, (%)

Citizenship	Numbers of entering					Total
	1	2	3	4	Together(2–X)	
Romania	76.5	19.7	3.4	0.3	23.5	100.0
Serbia and Montenegro	92.5	4.9	2.0	0.6	7.5	100.0
Ukraine	83.9	10.0	5.3	0.8	16.1	100.0
Germany	95.0	4.1	0.8	0.0	5.0	100.0
China	87.4	8.3	4.0	0.2	12.6	100.0
Slovakia	94.1	4.5	1.5	0.0	5.9	100.0
USA	91.5	5.8	2.4	0.3	8.5	100.0
Austria	93.9	5.6	0.4	0.1	6.1	100.0
Turkey	94.3	3.7	2.0	0.1	5.7	100.0
Israel	88.5	8.4	2.7	0.4	11.5	100.0
Japan	94.0	4.6	1.4	0.0	6.0	100.0
Russia	77.8	15.8	6.0	0.4	22.2	100.0
Italy	93.7	5.8	0.5	0.0	6.3	100.0
United Kingdom	93.3	5.3	1.2	0.2	6.7	100.0
Croatia	96.4	2.9	0.7	0.0	3.6	100.0
France	95.7	4.3	0.0	0.0	4.3	100.0
The Netherlands	96.9	3.1	0.0	0.0	3.1	100.0
Switzerland	93.2	5.3	0.8	0.8	6.8	100.0
Sweden	94.4	5.1	0.6	0.0	5.6	100.0
Norway	67.1	31.7	1.2	0.0	32.9	100.0
Syria	84.7	11.1	4.2	0.0	15.3	100.0
Other	89.6	6.8	3.3	0.3	10.4	100.0
Total	85.9	10.7	3.0	0.3	14.1	100.0

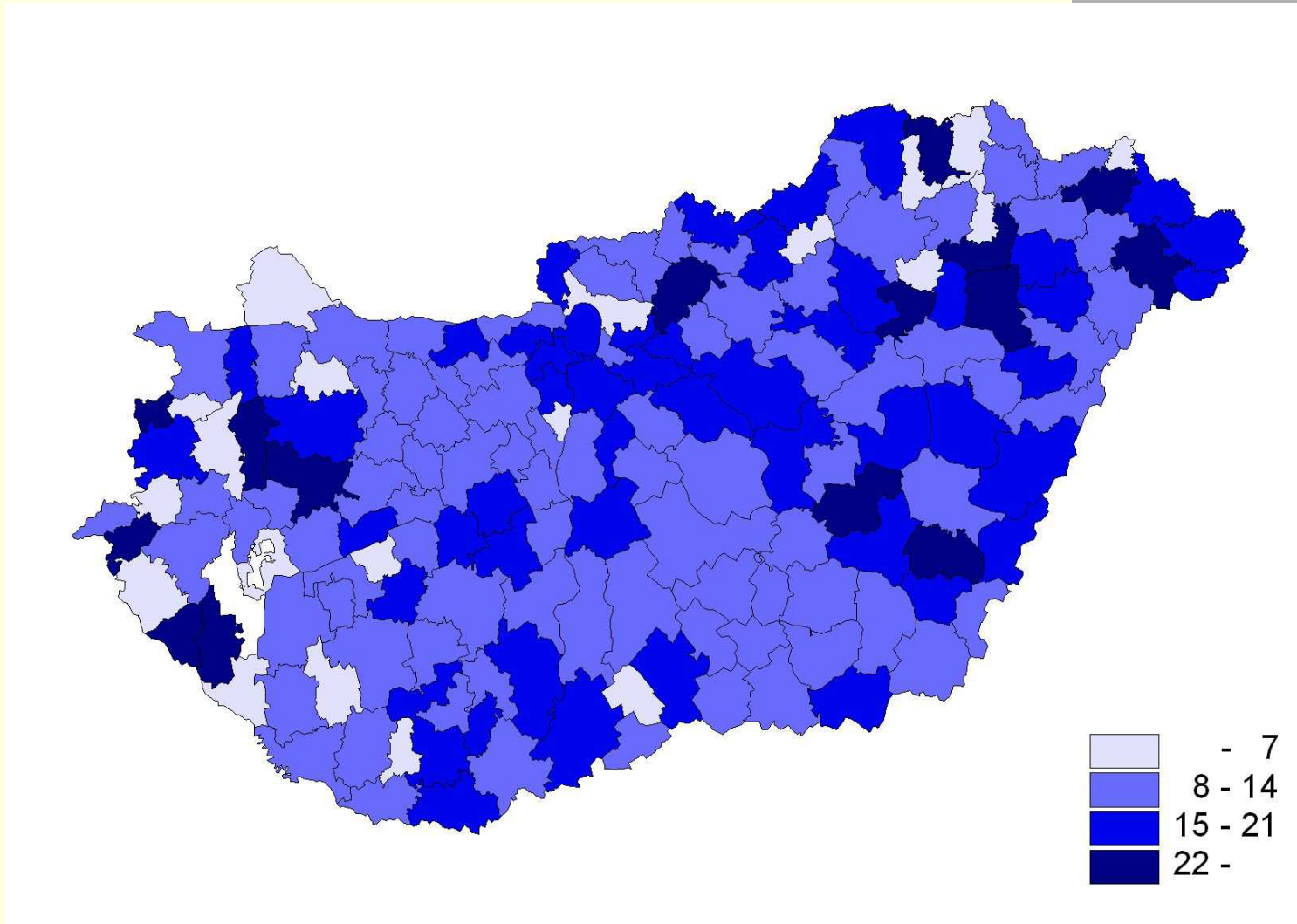
Cirkuláló migránsok aránya megyénként, 2006-2008 (%)

Átlag 14,1%

Cirkulációs migránsok aránya kistérségeként, 2006-2008 (%)

Cirkuláció-barát nemzetközi migrációs politika elemei

- Új státus megteremtése: cirkuláló
- Elemeinek kidolgozásában az államon (hatóság) kívül civil szereplőknek is részt kell venniük a státus megteremtésében és igazolásában.
- Civil szereplők: munkáltató, oktatási intézmény, házastárs, egyéb családtag, önkormányzat...
- Állam: többes belépésre, munkavállalásra és tartózkodásra vonatkozó okmánytípus
- Potenciális hatások: cirkuláló adminisztratív terhei csökkennek, de elköteleződése nő mindkét irányban (civil szereplők is szerepet kapnak statusának kialakításában), a külső határ szűrő funkciója erősödik fel, integrációs költségek mérséklődnek, a vándor pszichés terhei csökkennek...

Köszönöm a figyelmet !

